

1. Popis struktury komplexních slov

slovotvorný základ (kořen, kmen, syn. fráze) + slovotvorný formant (sufix, prefix)

Jaký typ slovotvorného základu a formantu je v následujících slovech?

nožka, noha, podložka, podkolenka, zapisovatel, velkoměsto, předvolbový, vysokoškolský, nábřeží, hmojiště, tratoliště, prapodivný, hloupnout, pacifismus, nechat

Kombinatorika verbálních prefixů - sonda na materiálu ČNK

	<i>od-</i>	<i>ne-</i>	<i>po-</i>	<i>roz-</i>	<i>u-</i>	<i>z-</i>	<i>za-</i>
<i>od-</i>	-	-	-	-	*	-	-
<i>ne-</i>	<i>neodnést</i>	-	<i>neponechat</i>	<i>nerozdat</i>	<i>neuvařit</i>	<i>nezlenivět</i>	<i>nezastrčit</i>
<i>po-</i>	<i>poodnést</i>	-	<i>popostrčit</i>	<i>porozdávát</i>	<i>pouklízet</i>	<i>pozměnit</i>	<i>pozastrkat</i>
<i>roz-</i>	-	*	-	-	-	-	-
<i>u-</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>z-</i>		<i>znejistět</i>	-	-	-	-	-
<i>za-</i>	-	*	-	-	-	-	-

**odumřít, roznemoci se, zaneřádit*

Na základě uvedených příkladů popište kombinatorické vlastnosti sufixů *-č, -tel, -(e)c*

-č: řidič, slidič, třídič, nadháněč, sbíječ, svářeč, pojídač, hlídač, opisovač, odhalovač, usměrňovač
-tel: hubitel, mučitel, učitel, dohlížitel, velitel, myslitel, trpitel, pořadatel, badatel, zásobovatel, falšovač

-(e)c: chodec, letec, plavec, kovotepec, tyranobijec, penězokazec

2. Interpretace struktury komplexních slov

Struktura komplexních slov je výsledkem slovotvorného procesu = dynamický popis struktury. Z jednotek slovníku systematicky odvozujeme komplexní slova; systematicky = podle určitých pravidel.

Jednotka, z níž odvozujeme = **bázová jednotka**

Jednotka, která odvozováním vzniká = **odvozená jednotka**

bázová jednotka → odvozená jednotka

Dokulilova teorie (TSČ I) - terminologie

bázová j. = motivující; odvozená j. = motivovaná

vztah mezi motivující a motivovanou j. = slovotvorná motivace

Na příkladu uvedených jmen definujte rozdíl mezi statickým popisem jejich struktury a její interpretací jako výsledku slovotvorného procesu.

chodkyně, lezkyně, pěvkyně, škůdkyně, správčynie, dopravčynie

Co vlastně děláme, když odvozujeme slova?

učit → učitel

1. *učit* + „ten, kdo“: [UČIT] → [(TEN, KDO) UČIT]

2. /*učí* + *tel*/

[UČIT + TEN, KDO]

3. *učit* = tranzitivní V; *učitel* = N, [+Hum], deklinace X

